

Kati Tuomola ja Riitta-Mari Tulamo

Tetanus in pregnant mare – literature review and case report

Jäykkäkouristus tiineellä tammalla – kirjallisuuskatsaus ja tapausselestus

SUMMARY

A pregnant Standardbred mare had typical signs of tetanus: hyperesthesia, locked jaw, prolapse of the third eyelid, tachypnea, stiff gait, dysphagia, frightened look and flared nostrils. The treatment was concluded in stable and included supportive care, penicillin, tetanus antitoxin, anti-inflammatory medication and a transdermal opioid patch. The mare recovered fully and had a healthy foal. Tetanus can be prevented with a vaccination protocol. Yet many horses remain unvaccinated. It is important to vaccinate broodmares, because foaling is a risk for tetanus infection. Newborn foals can get the infection via the umbilical route.

YHTEENVETO

Tiineellä lämminveritammalla oli tyypilliset jäykkäkouristuksen oireet: herkkyyys ärsykeille, leukalukko, vilkkuluomen esiintulo, nopea hengitys, jäykkä käynti, syömisvaikeus, pelästynyt ilme, jäykät korvat ja laajentuneet sieraimet. Tamma hoidettiin tallissa tukihoidon lisäksi penisilliinillä, antitoksiinilla, tulehduskipulääkkeillä ja opioidilaastarilla. Se toipui täydellisesti ja varsoi terveen varsan. Jäykkäkouristusta vastaan on olemassa tehokas rokote, mutta edelleen monet hevoset ovat ilman rokotussuojaa. Siitostamujen rokotussuojasta tulee huolehtia, koska synnytys aiheuttaa riskin sairastua jäykkäkouristukseen. Vastasyntynyt varsa voi saada jäykkäkouristusbakteerin navan kautta.

YDINKOHDAT:

- Jäykkäkouristukseen sairastuu Suomessa keskimäärin 0–3 hevosta vuodessa.
- Kuolleisuus hevosilla on eri lähteiden mukaan 54–75 %.
- Diagnoosi perustuu tyypillisiin oireisiin. Toksiinin toteamiseksi ei ole testiä.
- Hoitona on antitoksiini, penisilliini, kipulääkitys ja tukihoido.